

Nr 222.

Av herr **Kant**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 6, med förslag till lag, innefattande bestämmelser om skyldighet för städer och vissa andra samhällen att bekosta fastighetsregisters uppläggande och förande m. m.*

Med Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 6 till innevarande års riksdag har, jämte andra lagförslag, till riksdagen för antagande överlämnats förslag till lag innefattande bestämmelser om skyldighet för städer och vissa andra samhällen att bekosta fastighetsregisters uppläggande och förande.

Vid första påseendet torde tillkomsten av detta lagförslag för de flesta framstå såsom en given konsekvens därav, att lagbestämmelser angående uppläggande och förande av jordregister för landsbygden förut utfärdats. Vid närmare granskning av bestämmelserna i kungl. förordningen angående lagfart å fång till fast egendom den 16 juni 1875 samt de fastighetsböcker, som på grund av stadgandet i 18 § av sagda kungl. förordning föras vid underdomstolarna i riket, läser emellertid otvetydigt framgå, att samma skäl för uppläggande och förande av fastighetsregister för stad ej förefinnas som för uppläggande och förande av dylikt register för landsbygden. Under det motsvarande bestämmelser för landet saknas, åligger det nämligen, jämlikt 9 § i nämnda kungl. förordning, den, som söker lagfart å gård eller tomt i stad, att visa, i vilket kvarter och vid vilka gator tomten är belägen, samt tomtens ytinnehåll och längden av dess särskilda sidor, och enligt 14 § i kungl. kungörelsen, huru lagfarts- och inteckningsböcker skola inrättas och föras, den 14 september 1875, skall i första spalten av fastighetsbok för stad införas tomts ytinnehåll, dess natur av fri eller ofri, gata eller plats, invid vilken fastigheten är belägen,

dess sidors längd, areal av annan jord, som därmed är förenad, beskaffenhet och storlek av jordlägenhet, som ej är till tomt indelad, samt förändringar i fastighets område.

Då under de 40 år, som förflutit, sedan nu åberopade lagbestämmelser trätt i gällande kraft, de allra flesta inom städernas planlagda områden belägna tomter åtminstone någon gång varit föremål för lagfart, samt därvid med ledning av bilagda, av vederbörande myndighet upprättade kartor och beskrivningar, anteckningar i fastighetsböckerna gjorts om fastigheternas natur, yttnehåll och gränser, har, enligt mitt förmenande, härigenom för städerna uppkommit ett fastighetsregister, lika gott som det, om vars uppläggande och förande framställning nu gjorts.

I likhet med vad herr Zetterstrand i sin motion nr 98 uttalat, anser jag därför upplägandet och förandet av fastighetsregister, i vad städernas planlagda områden beträffar, icke vara av behovet påkallat.

Men även vad städernas icke planlagda områden angår, torde man icke utan vidare kunna fastslå, att de vid rådhusrätterna förda fastighetsböckerna ej lämna tillräckligt noggranna upplysningar rörande de å sådana områden belägna fastigheterna.

Rådhusrätterna torde nämligen jämväl vid ansökningar om lagfart å dylika fastigheter redan nu i stor utsträckning fordra, att av vederbörande myndighet upprättad karta med beskrivning företes. Att domstolarne därtill äga rättighet, oaktat uttrycklig lagbestämmelse härom ej förefinnes, framgår tydligt av Kungl. Maj:ts den 5 november 1914 meddelade utslag i ett dylikt ärende, vilket finnes refererat å sid. 166 o. ff. i 1914 års kommissions betänkande angående fastighetsregister m. m., och lär det kunna antagas, att efter kännedom om detta prejudikat berörda förfarande kommer att av stadsdomstolarna allmänt tillämpas. På grund härav och sedan i förevarande avseende nu gällande lagbestämmelser kompletterats med de föreslagna nya lagbestämmelserna om avstyckning av område, som ej ingår i tomtindelning, samt därav föranledda ändringar i 6 § av kungl. förordningen angående lagfart å fång till fast egendom den 16 juni 1875, torde städernas fastighetsböcker inom en icke allt för avlägsen framtid komma att, även utan särskild lagstiftning i ämnet, bilda ett fullt tillfredsställande fastighetsregister, jämväl vad angår fastigheter utom stadens planlagda område.

Härmed anser jag mig hava uppvisat, att nöjaktig reda och ordning i fastighetsbokföringen för städerna i stor utsträckning redan vunnits samt, i de hänseenden detta ännu ej skett, lätteligen kan vinnas utan särskilda

kostnader för staten och kommunerna. Vid sådant förhållande och då, enligt vad den kungl. propositionen utvisar, kostnaderna för fastighetsregistrens uppläggande skulle komma att medföra högst avsevärda utgifter, vilka, enligt mitt förmenande, icke stå i rimligt förhållande till de resultat, som därmed kunna vinnas, samt kostnadsberäkningarna för övrigt vila på så osäkra grunder, att kostnadsfrågan i dess helhet svårligen låter sig tillförlitligen bedömas, har jag för min del funnit mig icke kunna biträda det nu ifrågavarande lagförslaget.

På grund av vad jag sålunda haft äran anföra, får jag vördsamt hemställa,

att det föreliggande förslaget till lag innefattande bestämmelser om skyldighet för städer och vissa andra samhällen att bekosta fastighetsregisters uppläggande och förande icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 5 februari 1916.

Walter Kant.
